

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Baltay Levente ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Kiss Péter jogtanácsos által képviselt Országos Rendőr-főkapitányság (alperes címe) alperes ellen, közérdekű adat kiadása iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2008. július 8. napján meghozott, 19.P.20.073/2008/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

A le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes 2006. december 13-án kérelemmel fordult az alpereshez, amelyben korábbi megkeresésének megfelelően valamennyi hatályban levő ORFK utasítás és intézkedés teljes szövegének és mellékleteinek kiadását kérte.

Az alperes 2007. január 25-i válaszában felsorolta azokat az utasításokat és intézkedéseket, amelyek a korábbi megkeresés nyomán nem kerültek kiadásra, és tájékoztatta a felperest, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 86. § (5) bekezdése és az 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 19. § (3) bekezdésének c) pontja alapján a felperesi igény teljesítését bűnmegelőzési érdekből megtagadja.

A felperes ezt követően 2007. február 23-án előterjesztett kereseti kérelmében az intézkedések és utasítások kiadására kérte kötelezni az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta, mivel álláspontja szerint a kért utasítások és intézkedések olyan, a rendőrség egyes belső szervezeti egységeivel és technikai eszközeivel összefüggő adatokat tartalmaznak, amelyek megismerhetősége bűnmegelőzési célból megtagadható. A 19. pontban igényelt utasítás melléklete tekintetében előadta, hogy annak szolgálati titokká minősítése megtörtént.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján meghozott 19.P.20.900/2007/7. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére a 11/1995. (VIII. 30.) ORFK utasítást (Körzeti Megbízotti Szabályzat) valamint az 1/1996. (I. 12.) ORFK utasítást és módosításait az állampolgároknak a rendőrség épületébe történő ki- és beléptetésére vonatkozó szabályait illetően. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 Ft perköltséget. A le nem rótt 21.000 Ft kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy az eljárás illetékmentessége folytán azt a Magyar Állam viseli.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.474/2007/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét hatályon kívül helyezte, és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperes és az alperes fellebbezési költségét 5.000-5.000 Ft-ban állapította meg. Végzése indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a fellebbezéssel érintett adatok tekintetében csupán általánosságban utalt arra, hogy az alperesi érvelést helytállónak fogadta el, ezzel azonban nem tett eleget a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének, így nem volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az adott intézkedések vonatkozásában mire alapította döntését. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy mindegyik utasítás esetében konkrétan állást kell foglalnia az elsőfokú bíróságnak, hogy a jogszabályi rendelkezések alapot adnak-e az adott intézkedés kiadásának megtagadására. Az ismertetett jogszabályi rendelkezések figyelembevételével az elsőfokú bíróságnak azt kell mindenekelőtt tisztáznia, hogy a per tárgyát képező utasítások és intézkedések tartalmazzak-e a rendőrségi törvényben meghatározott adatfajtákat (rendőri intézkedés tervezetével, belső szervezeti egységgel, technikai eszközökkel összefüggő adat). Az Avtv. szabályozása szerint ugyanis csak és kizárólag a törvényben - jelen esetben a rendőrségi törvényben - meghatározott adatfajták tekintetében kerülhet sor a megtagadásra, és arra is csak akkor, ha bűnmegelőzési illetve bűnüldözési célból az indokolt.

Az alperes 5. sorszámú előkészítő iratában az utasítások és intézkedések tartalmára tett nyilatkozatból ezek a tények nem voltak megállapíthatók, az alperes előadása ugyanis nem a jogszabályban rögzített körülményeket érintette.

Figyelemmel arra, hogy az utasítások és intézkedések csupán az alperesnek állnak rendelkezésére, a megismételt eljárás során az alperesnek tételesen, minden egyes kiadni kért intézkedés és utasítás tekintetében meg kell jelölnie, hogy az adott

utasítás, vagy intézkedés az Avtv. 19. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az Rtv. 86. § (5) bekezdésében meghatározott mely adatfajta tartalmazza. Ezen adatfajták az Rtv. V. és VI. fejezetében meghatározott melyik konkrét intézkedési formának felelnek meg, illetve mely technikai eszközt érintik, továbbá, hogy az alperes valamely belső szervezeti egységére vonatkoznak-e, és ha igen, melyikre. Ezen nyilatkozat tükrében a felperesnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az abban foglaltakra észrevételt tegyen, és a bíróság csak ezt követően lesz olyan helyzetben, hogy az érintett utasítás, intézkedés címe, az alperesi előkészítő iratban megjelölt tartalom, valamint az adatkörre és célra vonatkozó alperesi nyilatkozat alapján állást tudjon foglalni abban a kérdésben, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően tudjon dönteni arról, hogy az alperes által hivatkozott indokok jogszerű alapot szolgáltatottak-e a közérdekű adatok megismerésére irányuló felperesi kérelem elutasítására.

A megismételt eljárásban az alperes előadta, hogy a 2007. évi CLXXI. törvény 2008. január 1-jei hatállyal módosította az Rtv.-t, amelynek következtében a Rtv. 86. § (5) bekezdése hatályát veszítette. Erre figyelemmel felülvizsgálták a belső normákat, és bár álláspontjuk szerint az adatkérés időpontjában jogszerű volt a normák átadásának megtagadása, nem tartották szükségesnek a következő normák minősítését: 15/1995. (IX. 28.) ORFK utasítás, 9/1996. (III. 21.) ORFK utasítás, 22/1999. (XI. 5.) ORFK utasítás, 19/2001. (XII. 7.) ORFK utasítás, 9/2005. (V. 9.) ORFK utasítás, 2/2006. (II. 13.) ORFK utasítás, 4/2001. (II. 12.) ORFK intézkedés, 17/2004. (VI. 1.) ORFK intézkedés. Ezeket a normákat be is csatolta az elsőfokú eljárás során. A fennmaradó normák tekintetében pedig fenntartotta álláspontját a megtagadás jogszerűsége vonatkozásában, és annak részletes indokát is adta.

A felperes a kereseti kérelmét ezt követően is változatlanul fenntartotta. Az intézkedések és utasítások tartalmára és az azzal kapcsolatban kifejtett alperesi álláspontra nem tett észrevételt.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás lefolytatását követően meghozott ítéletével a felperes keresetét elutasította. A perköltségről úgy rendelkezett, hogy a peres felek maguk viselik, míg a le nem rótt 21.000 Ft kereseti illetéket az eljárás illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a megismételt eljárásban kísérletet tett arra, hogy lefolytassa a másodfokú bíróság által előírt bizonyítást, amelynek nehézségét az okozta, hogy az alperes birtokában vannak kizárólag a kérdéses utasítások, azok tényleges tartalmát csak az alperes ismeri. Az alperes a korábbi álláspontját megváltoztatva 6 utasítást illetve 2 intézkedést rendelkezésre bocsátott a perben, ezzel ezen utasítások, intézkedések vonatkozásában eleget tett az iratszolgáltatási kötelezettségének, ezért ezen iratok kiadására további határozatot a bíróságnak nem kellett hoznia. Kifejtette, hogy a perben történő megküldés megfelel az adatkiadás elfogadható módjának, amennyiben ez a pert megelőzően nem történt meg, akkor az alperes a perre okot adott. A felperes keresetét az érintett 6 utasítás és 2 intézkedés vonatkozásában azért utasította el, mert ezek tekintetében

adatszolgáltatási kötelezettségének az alperes eleget tett. A fennmaradó 8 utasítás és 7 intézkedés vonatkozásában az alperes a korábbinál részletesebben nyilatkozott, a felperes észrevételt erre nézve nem tett, érdemben a leírtakat nem vitatta. Erre figyelemmel az alperes által előadottakat elfogadta az ítélkezés alapjául, figyelemmel arra, hogy a bíróság a konkrét utasítások tartalmát szükségszerűen nem ismerheti meg. A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, annak megváltoztatása iránt. Az alperest a keresetben leírt valamennyi utasítás és intézkedés kiadására kötelezni kérte, ide nem értve a korábban kiadni rendelt utasításokat és intézkedéseket, illetve az eljárás során az iratokhoz becsatolt dokumentumokat. Előadta, hogy minden perbeli utasítás és szabályzat, amit a perben kértek, közérdekű adatnak minősül, bárki számára megismerhető, szabadon terjeszthető. Az Alkotmány és az Avtv. világosan rendelkezik a közérdekű adatok fogalmáról, azok nyilvánosságáról. A rendőrségi törvény alapján lehetőség van ugyan a közérdekű adat kiadásának korlátozására, de a bizonyítási teher az adatkezelőt terheli. Az alperesnek kellett volna azt bizonyítania, hogy a kiadás megtagadásának az okai fennállnak és ezek milyen mértékben kapcsolódnak bűnmegelőzési, bűnüldözési érdekekhez. Álláspontja szerint a bíróság nem hagyatkozhat az alperes nyilatkozatára a kiadni kért adatok tartalmára vonatkozóan, annak érdekében, hogy megállapítsa, hogy a dokumentumok kiadása sérti a rendőrségi törvényben megfogalmazott érdekeket és így a megtagadás jogszerű-e. Ennek hiányában az ítélet megalapozatlan, a bíróság kizárólag az alperesi nyilatkozatra hivatkozva állapította ezt meg. Ezzel kapcsolatban nem releváns az, hogy a felperes tett-e érdemi nyilatkozatot vagy sem. A rendőrségnek lehetősége van az utasítások, intézkedések megfelelő titkosítására, bizonyos dokumentumok esetében ezt meg is tette, ezen kívül az a lehetőség is fennáll, hogy a kért adatokat az azokban szereplő, nyilvánosságra nem hozható részek kitakarásával bocsássa rendelkezésre.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdésének rendelkezése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét csupán a felperesi fellebbezéssel érintett részében vizsgálhatta felül. Ebben a körben eljárva megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta a következő indokok alapján.

A Fővárosi Ítéltábla végzésében már állást foglalt abban a kérdésben, hogy a per tárgyát képező adatok nem vitásan közérdekű adatok.

Az Avtv. 19. § (3) bekezdésének c) pontja szerint a közérdekű adatot kezelő szervnek lehetővé kell tennie a kezelésében levő adat megismerését bárki számára, kivéve, ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot az adatfajta meghatározásával törvény bűnüldözési vagy bűnmegelőzési érdekből korlátozza.

A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy a felperesi kérelem benyújtásakor hatályos szabályozást kellett a jogvita elbírálásánál irányadónak tekinteni, így az

Rtv. 86. § (5) bekezdésének 2008. január 1-től történt hatályon kívül helyezése nem volt figyelembe vehető. Ezen rendelkezésnek a kérelem előterjesztésekor hatályos szövege szerint a miniszter, az országos rendőr-főkapitány vagy a rendőr-főkapitány számára a rendőri intézkedés tervezetével, a rendőrség egyes belső szervezeti egységeivel és technikai eszközeivel összefüggő közérdekű adatok nyilvánosságra hozatalához a hozzájárulást bűnüldözési vagy bűnmegelőzési célból megtagadhatja.

Az alperes 4. sorszámú beadványában részletes előadást tett a megismerni kért adatok jellegéről, tartalmáról, amelyet a felperes a perben nem tett vitássá. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla ezen nyilatkozat alapján vetette össze az utasításokat, intézkedéseket az Rtv. 86. § (5) bekezdésében meghatározott szempontokkal.

Az alperes tehát diszkrecionális jogkörében eljárva tagadta meg a kért adatok kiadását. Az Avtv. rendelkezései nem zárják ki, hogy ebben az esetben is érvényesítse a bíróság előtt az Avtv. 21. §-a szerint elutasított igényét a kérelmező. A bíróságnak ezért azt kellett elbírálnia, hogy az alperes diszkrecionális jogkörében eljárva a rendeltetésszerű joggyakorlásnak megfelelően hozta meg döntését (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.871/2008/9.).

Ennek során mindegyik utasítás, intézkedés tekintetében azt kellett megvizsgálni, hogy az Rtv. 86. § (5) bekezdésében meghatározott adatfajtákat tartalmazzak-e, és azok nyilvánosságra hozatala bűnüldözési vagy bűnmegelőzési célból megtagadható.

A Fővárosi Ítéltábla a per tárgyát képező egyes intézkedésekről, utasításokról a következőket állapította meg.

A 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás tekintetében az alperes előadta, hogy a fogda szolgálati szabályzat alapján feltérképezhető a rendőrségi fogdák belső élete, ami jelentős segítséget jelentene esetleges fogolyszökések megtervezéséhez vagy a fogdarend megzavarására irányuló cselekményekhez, ezért a nyilvánosságra hozatal korlátozásának bűnmegelőzési célból mindenképpen helye van. A Fővárosi Ítéltábla ennek alapján megállapította, hogy ez az utasítás a rendőrség egyes belső szervezeti egységeivel összefüggő adatokat tartalmaz, amelyek megismerése az alperes által előadott indokból bűnmegelőzési célból megtagadható.

A 22/1997. (XI. 18.) ORFK utasítás a járőr- és őrszolgálati szabályzatot tartalmazza, amely meghatározza a járőr- és őrszolgálatok személyi összetételét, irányításának rendjét, a járőrök „erejét”, ennek ismerete pedig a bűnelkövetéshez segítséget jelenthet illetve megkönnyítheti a rendőrség által őrzött objektumokba való behatolást. A szabályzat mintákkal együtt tartalmazza a járőrök számára rendszeresített okmányok körét, így annak meghamisítása jelentős érdeksérelmet okozó visszaélésekre adhatna alkalmat. Tartalmazza a járőr- és őrszolgálat valamint a bevetési csoport felszereléséről szóló listát is, az egyes technikai eszközök típusát, amelyek alapján megfelelő szakértelemmel a rendőrségi rádióadások lehallgatására is vagy a riasztó berendezések jelzéseinek kiiktatására is mód nyílhat. Ennek alapján a Fővárosi Ítéltábla elfogadta az alperes érvelését, miszerint bűnmegelőzési célból alappal tagadta meg az utasítás kiadását, mivel

abban az Rtv. 86. § (5) bekezdésében meghatározott mind a három adatfajta megtalálható.

A lövészet szakszerűsítést tartalmazó 23/1997. (XI. 27.) ORFK utasítás vonatkozásában az alperes előadta, hogy annak alapján bárki kiképezhetné magát az utasításban feltüntetett vagy ahhoz hasonló lőfegyverek használatára, ez pedig közbiztonsági illetve bűnmegelőzési szempontból nem lenne kívánatos. A 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás nyilvánosságra hozatala az alperes szerint a rendőrségi fegyverek megszerzésére tett kísérletet tenné lehetővé. Iratminták is szerepelnek benne a fegyvereken elhelyezendő névtáblákról illetve a fegyverek kiadására szolgáló helyettesítési kartonokról, amelyek meghamisításával a szolgálati fegyverekhez könnyebben hozzá lehetne jutni. Ezek az utasítások nyilvánvaló módon a rendőrség technikai eszközeivel kapcsolatosak, így indokolt a megismerésük megtagadása bűnmegelőzési célból.

A 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás tartalmazza a csapatszolgálati szabályzatot, amelynek nyilvánosságra hozatala csökkenthetné a rendőri csapaterő alkalmazásának hatékonyságát, a veszélyes bűnözők számára megkönnyítené a menekülést illetve a védett személyek, objektumok veszélyeztetettségi foka megnövekedne. Mind a rendőri intézkedés tervezete, mind a technikai eszközök adatai fellelhetők ebben az utasításban, ezért rendeltetésszerűen gyakorolta jogait az alperes, amikor annak kiadását megtagadta, mivel az veszélyeztetné a bűnüldözést és a bűnmegelőzést.

A 7/2001. (V. 21.) ORFK utasítás a terrorelhárító szolgálat bevetési rendjét fogalmazza meg. Ez az akciók eredményességét veszélyeztetné, ami a közbiztonságra nézve rendkívül súlyos következményekkel járna. Szintén bűnüldözési és bűnmegelőzési okból alapos ezen utasítás kiadásának megtagadása, mivel az intézkedési tervezetet és technikai eszközökre vonatkozó adatokat tartalmaz.

A 13/2001. (X. 2.) ORFK utasítás a bűnelemzési szabályzatot rögzíti. Annak közzététele az alperes hivatkozása szerint a szervezett bűnözés illetve a súlyos, élet elleni bűncselekmények felderítését nehezítené meg. Az 1/2006. (I. 11.) ORFK utasítás a rendkívüli halál esetén követendő rendőri eljárásról szól. Előadta, hogy ezzel az eljárással évente 20-30 emberölésre derül fény, annak ismeretében az elkövetők pedig nagyobb eséllyel tehetnének kísérletet a bűncselekmények elleplezésére. A Fővárosi Ítéltábla osztotta az alperes álláspontját az intézkedési tervezetet tartalmazó utasítások tekintetében, bűnüldözési és bűnmegelőzési célból megalapozott azok kiadásának megtagadása.

A 18/2001. (V. 21.) ORFK intézkedés rendelkezik a bevetési egységek feladatköréről. Ennek felépítése a 7/2001. ORFK utasításéhoz hasonló és a megtagadás indokai is azonosak az alperes álláspontja szerint. Ebben az esetben intézkedési tervezetet és technikai eszközökkel összefüggő adatokat szabályoz az intézkedés, ezért az alperes alappal utasította el az annak megismerésére irányuló felperesi kérelmet.

A 14/2003. (III. 31.) ORFK intézkedés a tanúvédelmi szolgálat valamint a büntetés-végrehajtási szervezet közötti munkamegosztás rendjét szabályozza. A védelmi program végrehajtását illetően annak közzététele a védett fogva tartottak biztonságát veszélyeztetné.

Ezen intézkedésnél szintén intézkedési tervezetről van szó, amely kiadásának megtagadása indokolt.

A 18/2004. (VI. 22.) ORFK intézkedés tartalmazza a rendőrségi igazgatási központ épületébe történő belépésre jogosító okmányok részletes leírását. Mivel a látogatók számára tájékoztató plakátokat helyeztek ki az épület előterében, a belépéshez szükséges eljárásról, így érdeksérelem az intézkedés kiadásának megtagadásával nem merül fel.

Ebből megállapíthatóan a rendőrség belső szervezeti egységével és technikai eszközeivel kapcsolatos adatokat foglal magába, ezért rendeltetésszerűen járt el az alperes a kérelem elutasításakor.

A 34/2005. (VIII. 10.) ORFK intézkedés a kábítószer-bűnözés elleni rendőri tevékenység során végrehajtandó feladatokkal kapcsolatos és ennek ismerete a kábítószer-bűnözéssel szembeni fellépés hatékonyságát csökkentené. Ez az intézkedés értelemszerűen intézkedési tervezetről szól, amelynek megismerése megtagadható bűnüldözési és bűnmegelőzési célból.

A repülőtéri biztonsági szolgálat tevékenységére vonatkozó 39/2005. (IX. 13.) ORFK intézkedés megismerése az alperes megítélése szerint a repülőtéri ellenőrzések kijátszására, az RBSZ tevékenységének ellehetetlenítésére tenne lehetővé kísérletet, ami veszélyeztetné a repülőterek biztonságát. Ez az intézkedés az alperes által előadottakból megállapíthatóan mindhárom adattípust tartalmazza.

A 2/2002. (VIII. 23.) BVOP-ORFK együttes intézkedés a fogva tartottak által elkövetett bűncselekmények felderítésére és megelőzésére vonatkozik, amelynek közzététele esetén a bv-intézetek működését megzavaró cselekményeket, fogolyszökéseket lehetne könnyebben előkészíteni. Az 1/2004. (III. 18.) ORFK-HŐR együttes intézkedés a terror jellegű cselekmények felderítését nehezíthetné meg. Az alperes által megjelölt tartalomról kitűnően rendőrségi intézkedés tervezetéről van szó, amely indokoltá teszi a kiadás megtagadását.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a peres felek jogvitájában, amikor a felperes keresetét elutasította, ugyanis a lefolytatott eljárás alapján megállapítható volt, hogy az alperes rendeltetésszerűen gyakorolta az Rtv. 86.§ (5) bekezdésében biztosított jogosítványát, amikor a felperes kérelmét a jelen ítéletben érintett intézkedések tekintetében elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel arra, hogy az eljárás illetékmentes az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének o) pontja alapján.

Budapest, 2008. november 11.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
előadó bíró

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő